

TULEVAISUUDEN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS OHJELMAN MUKAISEN VALTIONAVUSTUKSEN MYÖNTÄMISPERUSTEET

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti 20.1.2020 haettavana olevasta valtionavustuksesta Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelmaan. Ohjelmaa toteutetaan alueellisilla kehittämishankkeilla vuosina 2020–2022 ja haku oli kohdistettu maakunnallisille hankekokonaisuuksille. Jaettavana olevan valtionavustuksen enimmäismäärä on 70 miljoonaa euroa.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti käynnistetään Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma. Visiona on, että Suomi on maa, jossa jokainen saa hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti. Palvelut ovat kustannustehokkaita ja vaikuttavia. Ne rakentuvat joustavasti ja kokonaisvaltaisesti ihmisen elämäntilanteiden ja tarpeiden ympärille. Avustushaussa painotettiin peruspalveluiden saatavuutta edistäviä kehittämistoimia, jotka samalla tukevat hallitusohjelman mukaisen hoitotakuun tiukentamisen mahdollisuuksia.

Avustukseen sovelletaan asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020). Asetuksessa on määritelty valtionavustuksen myöntämisen yleiset edellytykset sekä maakunnan hankekokonaisuuden avustuksen myöntämisen edellytykset. Maakunnan hankekokonaisuudella tarkoitetaan kunkin maakunnan alueen kuntien ja kuntayhtymien yhteistä perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon kehittämisen hankekokonaisuutta, jolla toimeenpannaan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa.

Valtionavustuksen myöntämisen edellytykset

Valtionavustuksen myöntämisen yleisenä edellytyksenä on, että:

1. hanke on tarpeellinen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi ja se tukee palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista;
2. hankkeella on kiinteä yhteys julkiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon;
3. hankkeessa otetaan huomioon valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistusta koskevat linjaukset;
4. hankkeessa otetaan huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö; ja
5. hankkeen voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä.

Valtionavustusta voidaan myöntää vain yhdelle maakunnan hankekokonaisuudelle kussakin maakunnassa. Valtionavustus voidaan myöntää hankekokonaisuudelle, joka poikkeaa maakuntaperusteisesta aluejaosta, jos siihen on erityinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen ja kehittämiseen liittyvä perusteltu syy. Hankkeen hallinnoinnista vastaavan tahon hakemuksesta voidaan sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä maakunnan hankekokonaisuus jakaa alueellisesti kahteen tai useampaan toisistaan erilliseen hankekokonaisuuteen, jos tähän on erityinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen ja kehittämiseen liittyvä väestön tarpeiden kannalta perusteltu syy

Maakunnan hankekokonaisuudelle suunnattavan avustuksen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että:

1. hankkeeseen osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu asukasluku on vähintään 80 prosenttia maakunnan asukasluvusta tai erityisen syyn perusteella valtionavustuspäätöksessä määritellyn muun alueen asukasluvusta;
2. hanke edistää kaikkia Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelman osatavoitteita; ja
3. hankesuunnitelma on käsitelty sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa sote-uudistuksen johtoryhmässä.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteet:

1. Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen.
2. Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön.
3. Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen.
4. Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen.
5. Kustannusten nousun hillitseminen.